

Referat af
VEU-Rådsmødet nr. 68
den 23. februar 2022 kl. 13.30 – 15.30

Til stede: Jens Mejer Pedersen (formand), Kjeld Møller Pedersen, Thomas Felland, Claus Eskesen, Pia Maul Andersen, Charlotte Netterstrøm, Lars Espersen, Gerda K. Thomassen, Kasper Palm, Susan Clausen, Martin Ungermund Bichel, Gitte Brückner, Stig Holmelund Jarbøl, John Meinert Jacoben, Jannik Bay, Christine Bernt Henriksen, Casper Burlin, Tina Voldby, Christina Laugesen, Jens Møller, Longe Vingtoft, Lars Michael Madsen, Hanne Pontoppidan, Henrik Saxtorph (sekretær).

Til stede fra Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM): Katrine Tarp, Anne Mette Vang-Rydall, Kasper Warrer, Thomas Bugge, Susanne Anthony, Oliver Asmund Bornemann (student) samt Rebecca Rohlin Eriksen fra Udlændinge- og Integrationsministeriet (UIM).

Indledende bemærkninger

Formanden bød velkommen til rådsmødet.

Mødet indledtes med at tage afsked med rådets hidtidige mangeårige formand, Kjeld Møller Pedersen. Kasper Warrer (BUVM), Thomas Felland (FH) og Jannik Bay (DA) takkede alle Kjeld for hans store indsats som rådsformand i arbejdet med voksen- og efteruddannelse. Kjeld Møller Pedersen sluttede af med at give et kort rids af sin tid som formand, der begyndte den 1. april 1999 for Uddannelsesrådet for Arbejdsmarkedsuddannelserne (UR), som var placeret i Arbejdsmarkedsstyrelsen. Med tiden blev rådet udviklet og ændret til det nuværende VEU-råd, som blev flyttet til det daværende Undervisningsministerium den 28. november 2001. Særligt fremhævede Kjeld arbejdsopgaven med OBU, ordblindeundervisning.

1. Godkendelse af dagsorden

Formanden indledte med dels at byde nye medlemmer velkomne, dels at oplyse hvem, der var afbud fra. Herefter blev dagsordenen godkendt.

2. Godkendelse af referat fra VEU-rådsmødet den 15. december 2021

Formanden spurgte, om referatet kunne godkendes.

FH bemærkede til referatets punkt 4 om ministeriets redegørelse for udmøntningen af de 100 mio. kr. til grøn efteruddannelse og opkvalificering, at FH gerne bidrager med input til aftalepartiernes drøftelse samt forespurgte, hvorvidt drøftelsen var påbegyndt.

DA tilsluttede sig FH's bemærkning.

Katrine Tarp oplyste, at de politiske drøftelser ikke er påbegyndt og noterede sig parternes tilbud om at bidrage hertil.

Referatet blev herefter godkendt.

3. Meddelelser fra Formanden

Formanden orienterede om årshjulet 2022, som vil blive justeret løbende.

FU har forespurgt Reformkommissionen om Nina Smith kan give en orientering på rådets aprilmøde. Endvidere undersøges det, om Børne- og undervisningsministeren har mulighed for at mødes med rådet på et tidspunkt i foråret.

4. Meddelelser fra Børne- og Undervisningsministeriet

Formanden gav ordet til BUVM.

Anne Mette Vang-Rydall oplyste, at ansøgningsfristen til pulje til opsøgende var torsdag den 24. februar 2022 og puljen til udvikling af prøver meldes ud til udvalgene i den kommende uge. Udvalgene er på forhånd orienteret om de beløb, de kan forvente.

5. Forbrug og aktivitet for det almene og erhvervsrettede VEU i 2021

Formanden spurgte, om ministeriet havde nogle bemærkninger, hvilket ikke var tilfældet

FH bemærkede, at rapporten er bekymrende læsning med et alvorligt faldende deltagertal. VEU-området bærer jo netop et stort ansvar for at opkvalificere den nødvendige arbejdskraft.

DA tilsluttede sig FH's bekymring. Det ville dog være af interesse, hvis tallene kunne renses for aktivitetsnedgangen i coronaperioden. Endvidere blev det dels bemærket, at AMU-systemet ofte ikke anvendes ifm. virksomhedernes efteruddannelse af medarbejdere, da systemet opleves som ufleksibelt, dels blev oplysning om det økonomiske underforbrug ifm. den faldende aktivitet efterspurgt.

Repræsentanten for Uddannelsesforbundet påpegede, at området er konjunkturafhængigt og dermed også påvirket af corona, som har medført afskedigelser. Derfor blev det foreslået at etablere en økonomisk nødpakke til skolerne og en konjunkturuafhængig finansiering af sektoren for at fastholde faglige og pædagogiske miljøer på skolerne.

Repræsentanten for Danske Erhvervsskoler - Lederne, SOSU-lederforeningen og Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene påpegede, at skolerne er nødt til at optimere økonomisk ved at fyre lærere, men derved opstår et kommende pædagogisk og fagligt forsyningsproblem.

DA takkede for, at forbrugsrapporten udsendtes i god tid forud for mødet. Der er et generelt problem med at få de nyeste data på området, hvilket bl.a. gør det svært at vurdere, om tidligere aftaler har haft tilfredsstillende effekt på området. **DA** opfordrede til en drøftelse af datakvaliteten, dels om det er de rigtige data, dels om at få hurtigere adgang. Endvidere orientering om, at **DA** har fået udarbejdet en undersøgelse af anvendelsen af AMU-området, som vil blive offentliggjort.

FH bakkede op om Uddannelsesforbundets og DEGs pointer og støttede **DAs** opfordring til at diskutere data.

BUVM orienterede om, at **STIL** er opmærksomme på dataudfordringer på området.

Formanden konkluderede, at rådet var bekymret for, at skolerne ikke kan gennemføre og opskalere aktivitet i tilstrækkelig omfang, når virksomhederne igen begynder at efterspørge uddannelse. Rådet ønsker en forbrugsrapport, som dels er rensset for skyggeelever, dels giver et overblik over områdets finansiering, herunder hvorvidt midler afsat til ikke-afviklet aktivitet kan anvendes ifm. trepartsforhandlinger om VEU-systemet.

FU drøfter adgang til data, periodeforskydninger m.v.

6. UUL Temaer for UUL 2022 – 24

Formanden henviste til **BUVM's** udsendte notat. Ansøgningsfristen er rykket efter ønske fra efteruddannelsesudvalgene, hvorfor emnet behandles på dette møde i februar og ikke som tidligere på april mødet.

DA gav opbakning til fordelingen og spurgte om, hvorvidt den var sammentænkt med midlerne til grøn omstilling. Endvidere en opfordring til, at videnscentre og efteruddannelsesudvalg samarbejder tæt, da der er

en udfordring i, at skolerne ikke kender til de forskellige uddannelses-pakker.

FH bakkede ligeledes op om temaerne med en understregning af, at mange ufaglærte finder det svært at skulle tage en hel erhvervsuddannelse, hvorfor der skal fokus på, om uddannelsen kan gennemføres i moduler.

Formanden konstaterede rådets opbakning til temaerne. Ministeriet blev opfordret til at indtænke analyser fra den grønne omstillingspulje i udviklingen af AMU-kurser.

7. Temadrøftelse om de muligheder tosprogede elever med anden etnisk baggrund har for uddannelse, når de falder uden for mål-grupperne for FVU-start

Formanden indledte med at henvise til det udsendte materiale til tema drøftelsen samt oplyste, at Thomas Bugge og Susanne Anthony fra BUVM ville kunne besvare evt. spørgsmål til ministeriet assisteret af Rebecca Rohlin Eriksen fra Udlændinge- og Integrationsministeriet (UIM), som hermed blev budt velkommen.

Efter Thomas Bugges korte gennemgang af notatet tog rådet det til efterretning.

Herefter præsenterede John Meinert Jacobsen og Stig Holmelund Jarbøl notatet om danskuddannelse fra AOF, DEG og Danske HF&VUC.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundets repræsentant, reflekterede herefter over danskuddannelsen.

Råskitsen til den nuværende Danskuddannelseslov blev udarbejdet i 1999 ud fra et ønske om at professionalisere tilbuddet og sikre homogenitet på holdene rent progressionsmæssigt.

Skolernes økonomi er afhængig af antallet af kursister, hvorfor et fald i antallet betyder, at skolerne bliver trængt på deres økonomi. Det medfører mindre undervisning og mere samlæsning, hvorved progressions-homogeniteten ryger, og læringen presses.

FVU har været anvendt af skoler som et nødvendigt supplement for, at kursisterne kan lære nok, før de går op til danskuddannelsesprøven. Det var dog ikke den oprindelige hensigt med FVU tilbuddet.

Notatets forslag om vejledende modultakster til danskuddannelserne - eller endda et egentligt statsligt taxameter – vil Uddannelsesforbundet gerne støtte, ligesom ophævelsen af loftet på de 5 år.

Men forbundet anbefaler ikke at opfinde nye tilbud, derimod skal danskuddannelserne styrkes ved ikke at sprede aktiviteten ud på flere tilbud og samtidig skal det sikres, at uddannelserne giver muligheder for både ansættelse på arbejdsmarkedet og for at bestå prøver, der knytter an til borgerrettigheder.

Derfor anbefales heller ikke notatets forslag om et "FVU trin 0", fordi FVU simpelthen har et andet sigte end danskuddannelserne. FVU handler i sit afsæt om at forbedre kursisters skriftlige kompetencer, hvorfor dette oprindelige hovedsigte kan blive presset politisk, hvis tilbuddet samlet set hovedsageligt bliver brugt af indvandrere.

Lars Michael Madsen, repræsentanten for Danske Erhvervsskoler - Lederne, SOSU-lederforeningen og Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, oplyste ikke at kunne bakke op om notatets forslag 4 om at genindføre et kortere arbejdsmarkedsrettet danskuddannelseskursus, fordi der i AMU-systemet allerede findes sådan et kursus. Det foreslås i stedet, at deltagerbetalingen sænkes og sættes på positivlisten.

DA kvitterede for ministeriets notat. Igu har til tider svære vilkår, fordi det kan være svært for potentielle kursister at få kurser med dansk som andetsprog. DA bakkede op om, at reglerne om femårsgrænsen bør ændres. Endvidere fremsattes det ønske at få udarbejdet en oversigt over, hvor mange elever, der er blevet udskrevet fra deres uddannelse pga. manglende danskkompetencer.

FH bemærkede, at det også er et arbejdsgiveransvar, at arbejdskraften lærer dansk og kan begå sig i samfundet. Men danskuddannelse er vigtigt ift. opkvalificering. Det potentielle uforløste arbejdsudbud, som gruppen af udlændinge udgør, resulterer i spild af arbejdskraft, vækstmuligheder, kvalitet og kapacitet i den offentlige sektor, hvis vi ikke sørger for, at der er uhindret adgang til den mest basale forudsætning for at kunne passe et arbejde i Danmark – at kunne tale og forstå dansk. De fremsatte forslag kan FU drøfte mere indgående, evt. mhp i en rådsudtalelse.

BUVM oplyste, at Reformkommissionen har fokus på dette område og formentlig vil komme med en udtalelse efter sommerferien.

Formanden konkluderede, at FU vil samle op på den tematiske drøftelser og vende tilbage på næste rådsmøde med et udkast til en rådsudtalelse.

lelse. Ligeledes vil det blive undersøgt, om det er muligt at få kvantificerbar data på de udfordringer, notaterne påpeger. Endelig vil der blive taget kontakt til Reformkommissionen mhp. afklaring af, hvornår det vil være mest hensigtsmæssigt at indsende rådets bemærkninger til området. Såfremt reformkommissionen er relativt langt i dens arbejde med området, og derfor gerne vil have input hurtigt, vil FU sende et udkast til rådsudtalelse til reformkommissionen i høring.

8. Eventuelt

Formanden konstaterede, at der ikke var bemærkninger til punktet.
Næste rådsmøde onsdag den 27. april 2022 kl. 13.30 - 15.30.